

Izloži vsek četrtlet in
velja s poštno vred. ali
v Mariboru s poštnim
na dom za celo leto 25 din.,
pol leta 12-30 din., četrtlet
6-50 din. Izen Jugoslavije
46 din. Naročnina se pošlje
na upravljalno „Sloven-
skega Gospodarja“ v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
List se dopolnjuje do ed-
povedi. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon Interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Rokop-
isli se ne vračajo. Uprav-
ništvo sprejema naročila,
inzerate in reklamacije.
Cene inzeratov po dogo-
voru. Za večkratne oglase
primeren popust. Nezapri-
te reklamacije so poštnine
proste.
Čekovni račun poštnega
uroda Ljubljana št. 10603.
Telefon Interurban št. 415.

52. številka

MARIBOR, dne 13. decembra 1928.

57. letnik.

Na agitacijo za naše časopise.

Proč s protiverskimi listi!

Dober časopis je dandanes potreben v vsaki hiši. Dober pa je za katoličana le katoliški list, ki zagovarja cerkev in vero. Vsak list, ki napada cerkev in vero, ki zaničuje verske resnice in smeši vse, kar je katoličanu svetega, list ki hvali in povečuje druge vere, na primer protestantsko ali pravoslavno vero, ni dober list in takega lista dober katoličan ne sme naročiti. Protiverski listi so v Sloveniji: »Tabor« in »Socialist« v Mariboru; »Nova Doba« v Celju; v Ljubljani pa: »Slovenski Narod«, »Jutro«, »Domovina«, »Nova Pravda«, »Jutranje Novosti«, »Borba«, »Kmetijski list« in cela vrsta drugih časopisov, posebno vsi listi socialdemokratske stranke. Cerkev izrecno prepoveduje protiverske liste. Belgijski škofje so celo izobčili iz katoliške cerkve vse tiste katoličane, ki podpirajo, naročajo in čitajo protiverski tisk. Ker taki listi ljudstvu oropajo vero in pokvarijo odrasle in mladino. Zato pa tudi vsem Slovencem kličemo ob Novem letu: Proč s protiverskimi listi iz Vaših hiš! Ne kupujte in ne naročajte jih! Res žalostno je, ako večkrat celo verni slovenski inteligenti naročajo brezverske časopise ali pa jih kupujejo po trafikah in postajah ter s tem ljudstvu dajejo slab vzgled in ga pohujšujejo. Ta slaba navada mora izginiti! Ne vinarja več za brezverske liste!

Naročajte samo krščanske liste.

Naša dolžnost pa je, da na vso moč podpiramo dobre časopise s tem, da jih naročamo, kupujemo in širimo. Naš klic ob Novem letu mora biti: V vsako slovensko hišo dober krščanski časopis! Dobri, krščanski listi med Slovenci so v Mariboru: »Slovenski Gospodar«, »Straža« in »Glasnik presv. Srca Jezusovega«, v Ljubljani pa: »Slovenec«, »Domoljub«, »Bogoljub«, »Cvetje« in drugi.

Novo leto je pred durmi. Prišel je čas, ko je treba obnoviti naročnino na časopise. Nujno prosimo vse dosedanje naročnike, da pridno porabijo položnice, ki so jih že dobili ter, če le mogoče, še pred Novim letom pošljejo naročnino za »Slov. Gospodarja«, za »Stražo« in za »Glasnik presv. Srca Jezusovega«.

»Slov. Gospodar« stane: celoletno . . . 32 dinarjev.
polletno . . . 16 dinarjev.
četrtletno . . . 8 dinarjev.

»Straža« stane: celoletno . . . 80 dinarjev.
polletno . . . 40 dinarjev.
četrtletno . . . 20 dinarjev.
mesečno . . . 8 dinarjev.

»Glasnik presv. Srca Jezusovega« stane celoletno 7 dinarjev.

Živ pokopan.

Po angleškem izvirniku A. Bennetta napisal Paulus.
8. nadaljevanje.

Aleš Blaž je planil po koncu in vrget list od sebe.

»Kaj —? Čudak —? Ha ha ha —! Kaj vse si bote še izmislili, vi lažnjivi časnikarji! Vsi pojte —! Jaz — čudak?!«

Sunil je z nogo časopis. »Seveda —! Samotar sem bil, posebež, čudak —! Ha ha ha! Ker niste imeli zmislja za moje potrebe in za moje ideale, dokler sem bil še živ, — ker ste mi zagrenili življenje med vami, sem šel proč od vas. Zato pa sem sedaj samotar, čudak —! Ti bi se bil obesil, obesil bi se bil, pa ne samo samotar postal in čudak, če bi bil toliko grenkobe in razočaranja in stritih idealov doživel, kakor sem jih jaz —!«

Razburil se je in jezno je stopal po sobi. Čisto nič več ni bil plahi, boječ Aleš Blaž, — to je bil drzni, neustrašeni, užaljeni Aleš Blaž, pripravljen na boj do skrajnosti.

Ni mu bilo več za časopise, ne bil bi jih več vzel v roke, da mu ni obviselo oko na debelo tiskanih besedah: »Spomenik nepozabnemu pisatelju!«

Potegnil je časopis iz kupa in bral.

Nekdo se je razvnelal v članku, da mora veliki mož dobiti dostojen spomenik. Na najživahnejšem trgu mu ga morajo postaviti. To da je narodna dolžnost. Sramoval bi se naj narod pred tujci, če ne bi s primernim spomenikom počastil spomina možu, ki ga slavi ves svet. Kraljevska akademija sama, je vedel povedati, je že sprožila misel. Natečaj za umetnike bo kmalu razpisan itd. —.

Širimo svoje liste!

Ni pa zadosti, da gorej navedene liste sami naročamo in plačamo. Treba je tudi, da te liste širimo med ljudstvom. To je zares apostolsko delo! Zato pa, dragi somišljeniki! Na delo, na vztrajno agitacijo za naše liste, da bodo naši listi v vsaki krščanski hiši. Storitve kakor dozda tudi letos svojo sveto dolžnost! Napravite si v vsaki župniji agitacijski odbor za časopise. Ta naj določi za vsako vas ali vsako občino posebne agitatorje, ki gredo od hiše do hiše in zbirajo naročnike za naše liste.

Pri agitaciji za naše liste so se dosedaj vsako leto odlikovali naši župani in zaupniki, posebno gibčni in delavni pa so bili naši mladeniči in naša dekleta, ki so agitirala od osebe do osebe. In na našo vrlo mladino stavimo tudi letos svojo posebno zaupanje, da se bo zavzela za dobro stvar ter opravila trudapolno delo agitacije. Mladeniči in dekleta na plan! Na delo za naše liste! Razvijte naj se prava tekma med Vami, kdo bo pridobil za naše liste več novih naročnikov.

Kdaj naj se začne agitirati?

Agitirati treba za naše liste vedno ob vsaki priliki. Posebno pa se določi za Štajersko za agitacijo čas od Božiča do Svetih Treh Kraljev. V teh dneh mora biti agitacija živahna in žilava od osebe do osebe. Nabrane nove in stare naročnike naj nam pošljejo cenjeni agitatorji takoj, da naročniki pravočasno dobijo liste. — Agitatorje in agitatorske odbore prosimo, da nam takoj pišejo po potrebne položnice za odposiljanje denarja. Poštne in morebitne druge stroške naj si odštejejo od nabrane naročnine. Najboljše je, da se denar pošlje obenem z imeni naročnikov, ker so potem pomote in zamude izključene in delo v upravnistvu je silno olajšano. Kdor pa ne bi imel položnice, pa se lahko posluži tudi poštne nakaznice.

Cesa ne smete pozabiti?

Kdor nam pošlje naročnino, naj na položnico ali nakaznico napiše natančen naslov in pošto ter še dostavi, če je

»star ali «nov» naročnik.

»Stari« naročniki so tisti, ki so list že dozda imeli in ga še dobivajo, »novi« naročniki pa so tisti, ki lista zdaj ne dobivajo. Tudi agitatorji morajo natančno napisati, ali je naročnik, za katerega pošljejo denar, »star« ali »nov«. S tem nam prihranijo veliko truda in težav.

Posebnih nabiralnih pol

za agitatorje ne bomo razpošiljali. Agitatorji naj vzamejo navadno polo papirja in naj na njo napišejo nabrane naročnike. Stroške za papir si naj odračunijo.

S tem smo svojim prijtelajem dali potrebna navodila za agitacijo. Zdaj jih pa nujno prosimo, da agitacijo

V zaničljiv smeh je prasnjal Aleš.

»Takile so —! Da bi mi kruha dali v življenju, zato tistikrat niso imeli denarja —. Sedaj, ko sem umrl, se me spominja tista čedna »akademija« —. Seveda —! Za spomenik bo pa imela denarja! Kamen mesto kruha —! Brrrrr —!«

»Pravijo«, je nadaljeval člankar, »da hoče sorodnik velikega pokojnika, tovarnar Šime Blaž, sam tudi prispevati veliko svoto —.«

»Prej ga ni bilo na spregled —!« je zamomljal Aleš in jezno zavrgel list.

Še enega je vzel v roke.

»Pogreb našega velikega moža!«

Blaža je spreletela mrzla polt —. Bral je.

»Najnovejšel! Iz poluradnega vira doznavamo o pogrebu našega slavnega pisatelja tole:

Veliki pokojnik bo izpostavljen v mestni hiši na mrtvaškem odru. Občinstvu bo dovoljen vstop v sredo od 9. do 2. ure. Pogreb bo v sredo popoldan ob štirih. Iz mestnega doma bo šel spreved v cerkev in od tam na pokopališče. Pogrebne stroške bo poravnala kraljevska akademija prosvete. Natančen spored —. Itd.

Aleš Blaž je skočil na noge s tako silo, da se je prevregel udobni naslonjač v kljub svoji teži.

»To se ne sme zgoditi —! Nikdar in nikoli ne —! Skandal bi bil, sramota bi bila, žaljenje narodnega ponosa —!«

Aleš Blaž je divjal in sopihal po ulicah, za nikogar se ni zmenil, ves strah pred ljudmi ga je minil. Z rokami je krilil, polglasno je govoril.

»Ha ha ha! Tega malopridneža, tega goljufa, — pa bi ga v mestni hiši djali na mrtvaški oder! In narod bi

dobro pripravilo, da jo živahno razvijejo in da od Božiča do Sv. Treh Kraljev preplavijo vse naše občine in vasi z agilnimi, vztrajnimi in požrtvovalnimi agitatorji in agitatoricami. Vsi pa, ki bodo delali za razširjenje naših listov, naj imajo pred očmi, da bodo prihodnje leto zopet občinske in mogoče tudi oblastne in srezke volitve. Najboljša priprava za volitve pa je močno razrišeno časopisje.

Osrednji agitacijski odbor za časopise
v Mariboru.

Iz delovanja naših poslancev.

V Zrečah in Konjicah sta v soboto, na Marijin praznik, bila politična shoda SLS, na katerih je govoril poslanec dr. Hohnjec. V Zrečah se je po ranem cerkvenem opravilu zbralo v Kračunovi gostilni veliko ljudi, ki so z največjo pazljivostjo poslušali poročilo poslanca Hohnjeca. Njegova izvajanja o delovanju sedanje srbske vlade, katero podpirajo nemški poslanci, o zlih posledicah centralizma, katerega so zakrivali slovenski demokratje in samostojneži, o popolni nesposobnosti socialne demokracije za rešitev ne samo državnopolitičnih, marveč tudi socialnih vprašanj, so poslušalce iznova potrdile v neomajenem prepričanju, da je rešitev Slovenije, slovenskega naroda in vseh njegovih stanov edino mogoča pod zastavo SLS. Gospod duh. svetnik Karba je ob začetku shoda dal poročilo o delovanju krajevnega političnega društva »Straža«, g. župan veleposesnik Winter pa je ob koncu izrazil zahtevo po poddržavljenju advokatov in notarjev in po odpravi odrtije, katero uganjajo nad ljudstvom nekatere banke. — Shod v Konjicah po večernicah, ki se je vršil v hiši okrajne posojilnice ter je bil prav dobro obiskan, je otvoril in vodil mil. g. arhidiaakon Fr. Hrastelj. Poslanec dr. Hohnjec je zborovalcem podal jasno sliko težkega in vztrajnega boja poslancev naše stranke zoper krivice, ki jih na vseh poljih centralizem dela našemu narodu. Ta centralizem so ustvarili slovenski demokratje, samostojneži in socialni demokratje in zato so tudi soodgovorni za vse njegove nasilnosti in krivice. Centralizem podpirajo nemški poslanci, ki so poleg srbskih radikalov glavni krivci za vsa ogromna bremena, katere centralizem nalaga Sloveniji in njenim prebivalcem. Dr. Hohnjec je naštel tiste seje, na katerih, in tiste zakone, za katere so glasovali nemški poslanci. Končno je razpravljaj o Radičevi stranki in o drugih strankah, ki so združene v revizionistični zvezi. Zborovalci so poslancu in njegovim tovarišem v Jugoslovanskem klubu izrekli popolno zaupanje. Obenem so protestirali zoper upeljavo kuluka v Sloveniji ter tudi sprejeli resolucijo, s katero se ostro in ogorčeno protestira zoper proticerkvene nakane svobodomiselnega učiteljstva, ki hoče duhovnike vreči ven iz šole.

ga hodil gledat, »velikega pisatelja«, in slovesno bi ga nesli v cerkev in —.

Dalje ni mogel misliti. Krčevito, blazno se je nasmejal. Čulo se je, kot bi bil zajokal.

Ljudje so se obračali za njim, majali so z glavami, to pa tam je kateri dejal: »Menda je znorel, tale dedec —?«

Aleš Blaž ni videl, ni slišal nikogar.

»K njemu pojdem! K Šimenu —! On je moj sorodnik, z njim se najlažje zmenim. Vse mu povem! Kakor sem ga prevaril —. Da je minko Brglez umrl, ne pa jaz —. In kako sem sebe izdal za Hinkota —.«

Ujezil se je, da je storil tako neumnost.

»Takle sem! Boječ, kadar bi moral biti odločen, — pa predrzen in nagel, kadar bi moral biti previden —! Ne mislim na posledice! Kdo ve, kake neumnosti bom še počel v življenju —!«

Stopil je počasneje.

Saj ni več daleč. In postaral da se je, si je pravil, noge ga ne nesejo več tako dobro, naduha ga tlači —. In vobče, čemu bi hitel. Stvar je treba premisliti, da kje spet ne naredi neumnosti.

Kaj bo rekel Šime —?

Spomnil se je na sinočnji prizor. Pred oči mu je stopil Šime Blaž, njegov »mrzli stric«, star, obilen, močen človek, strogega, neprijaznega lica, v črni, žalni obleki, s črnimi rokavicami. Čul je njegov trdi, neizprosni glas.

Spomnil se je, kako ga je brezsrčno spodil iz hiše: »Poberite svoje stvari in pojdite!«

Alešu je zastajal korak.

»Čudno, da človek tako naglo opeša —! Star sem, star!« je mrmral. »Ne morem več kakor nekdanj —.«